

Державна архівна служба України

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України

*До 230-річчя з дня народження архітектора
Вікенція Беретті*

(1781-1842)

Російський архітектор італійського походження. Народився 14 червня 1781 р. в сім'ї професора механіки Іоанна Беретті. Закінчив Петербурзьку Академію мистецтв (1798-1804). В 1804 р. йому присудили другу золоту медаль за проект казарми для кінного полку і надали звання класного художника. Навчався і працював під керівництвом відомого архітектора Ж. Тома де Томона. Під час навчання активно поєднував теоретичні заняття з практикою (працював помічником архітектора на відбудові кам'яного театру, на будівництві Біржі). Завдяки таланту та набутій майстерності вже в 1809 р. В. Беретті отримав звання академіка за проект кадетського корпусу.

Діставши звання академіка, він майже два роки продовжує працювати як помічник Тома де Томона. З 1813 р. розпочинає самостійну діяльність на посаді архітектора петербурзького комітету міських споруджень та гідравлічних робіт. В подальшому призначався на ряд керівних посад державного значення: архітектор петербурзького комітету міських споруджень (1810-1825), член комітету по реставрації Ісаакіївського собору (1816), архітектор Медико-хірургічної академії (1820-1829), член комітету при Академії мистецтв по будівничих роботах Ісаакіївського собору (1821), старший архітектор петербурзького комітету міських споруджень (1835-1839). Займаючи адміністративні посади він не тільки керував, але й творив. За цей час В. Беретті створив бл. десяти мостів; побудував три каланчі і кілька будинків у „съезжих дворах” Адміралтейської, Літейної, Рождественської, Василівської, Петербурзької та Выборзької частин; перебудував будинок с.-петербурзького військового генерал-губернатора; виконав ряд ін. урядових та приватних замовлень. Факт призначення В. Беретті одночасно на кілька урядових проектів та, як результат, отримання ним ряду високих нагород свідчить про високий авторитет архітектора в Російській імперії.

1831 р. за проект казарми для полку, з церквою та ін. будовами, В. Беретті був удостоєний Петербурзькою Академією мистецтв звання професора 2-го ступеня. З жовтня того ж року він розпочав педагогічну діяльність, залишаючись на посаді старшого архітектора Петербурга та беручи участь у роботах різних комісій.

1835 р. В. Беретті вийшов переможцем в конкурсі на складання проекту Київського університету. 1837 р. переїздить до Києва. Став також автором проекту перебудови частини міста. Споруди, збудовані ним – Університет Св. Володимира (1837-1843), обсерваторія Університету (з 1840), інститут шляхетних дівчат (1839-1843, тепер Культурно-мистецький центр).

1842 р. В. Беретті помер, так і не побачивши завершеною жодної споруди, розпочатої за його проектами в Києві.

Олександр Вікентійович Беретті (син В.І. Беретті), 1866 р.
ЦДАМЛМ України. Ф.9, оп.1, од.36.50, арк.1

Олександра Карлівна Беретті (уроджена Бухгольц,
дружина О.В. Беретті). 1841-1842 рр.
ЦДАМЛМ України. Ф. 9, оп.1, од.36.51, арк.1

Любимий снъ мой Александр!

Въ послѣднемъ твоѣмъ письмѣ просилъ ты
моего благословенія на вступленіе въ законный бракъ
съ дѣвицею Бухгольцъ. — Я по праву боговъ родителей
предоставляю тебе до то мѣсяца етесское благосло-
веніе, а сердцемъ желаю видѣти васъ счастливыми. Ста-
райся быть достойнымъ ее любви и уваженія, при-
нимай всегда обязанность вѣрнаго супруга и пригото-
вься авѣ къ постоянной семейственной жизни.
Богія милость да утвердитъ васъ во взаимной
любви, мирѣ и благолетіи на многія лѣта.

Твой любящій отецъ А. Беретти

Сентября 16. дня

1841 года

г. Киева

Ее благородію

Александрѣ Викентьевнѣ
Беретти

Лист В.І. Беретті до О.В. Беретті (сина), в якому дається дозвіл на одруження з О.К. Бухгольц. Автограф, 16 вересня 1841 р.

ЦДАМЛМ України. Ф. 9, оп.1, од.зб.34, арк.1

АЛЕКСАНДРЪ ВИКЕНТЬЕВИЧЪ

БЕРЕТТИ

АЛЕКСАНДРА КАРЛОВНА

БУХГОЛЬЦЪ

покорнѣйше просить сеголѣтне или грядущее
поздравити на бракосочетаніе ихъ въ
Католическую церковь Св. Евѣтерини
на Новомъ проспектѣ, 5ое число Октя-
бра въ 8 часовъ пополудни, а отсюда въ
домъ Ассизиана, близъ церкви Свѣта
Пресображенія.

1841го года

Запрошення на весілля Олександра Вікентійовича Беретті і Олександри Карлівни Бухгольц. Друк., 1841 р.

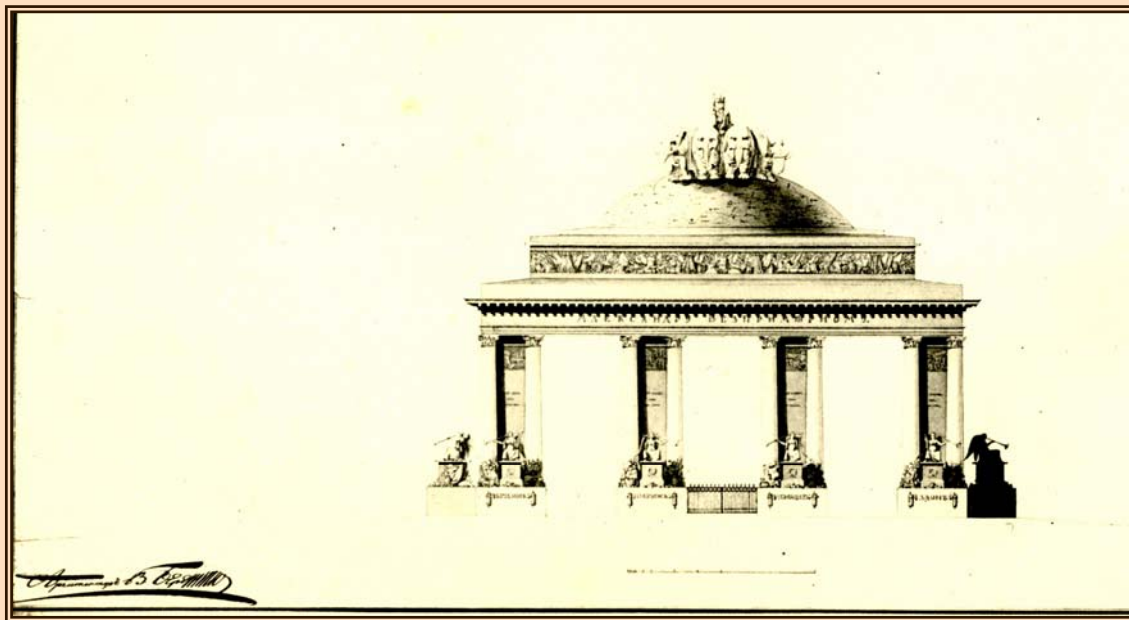
ЦДАМЛМ України. Ф. 9, оп.1, од.зб.35, арк.2

М.О. Беретті (син О.В. Беретті, внук В.І. Беретті), 90-ті рр. XIX ст.
ЦДАМЛМ України. Ф.9, оп.1, од.зб. 52, арк.1

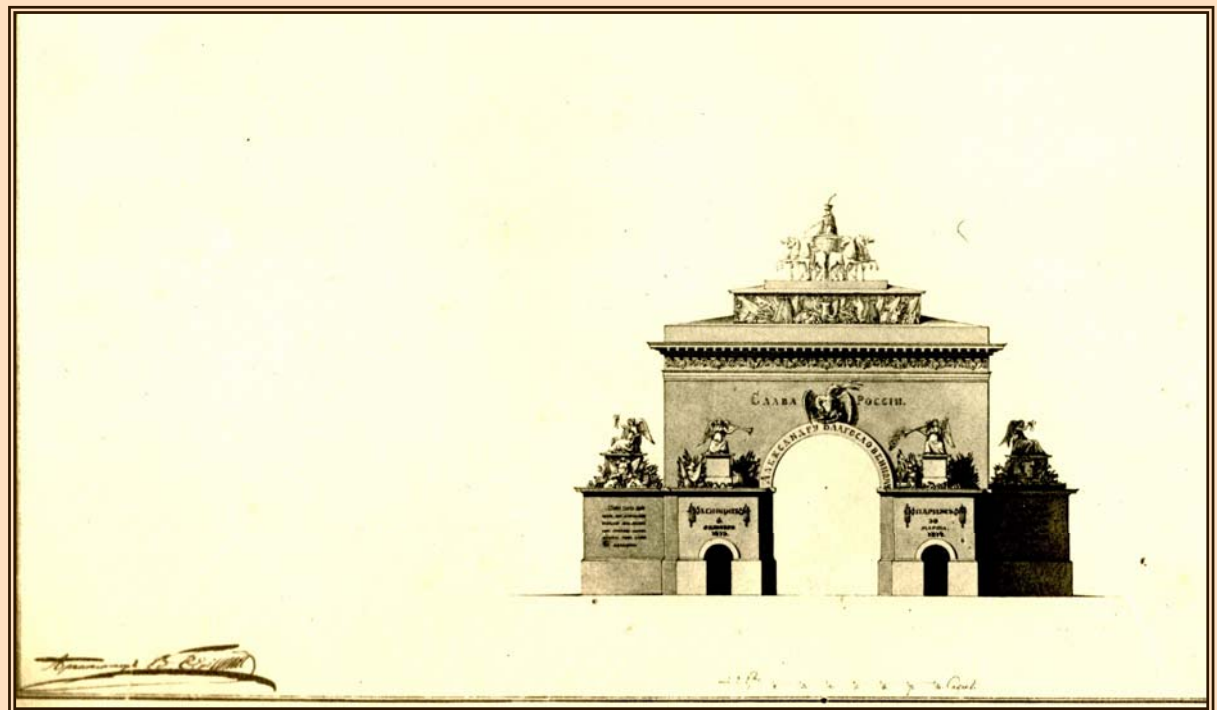

В.І. Беретті з невстановленими особами. Ескіз [сімейного портрету].
Фотокопія, б/д.
ЦДАМЛМ України. Ф.8, оп.1, од.зб. 1027, арк.1

Проект триумфального павільйону “Олександрю надзвичайному”. Автор В.І. Беретті, б/д. Копія. ЦДАМЛМ України. Ф. 236, оп.1, од.зб. 3, арк. 203

Проект триумфальної арки “Олександрю благословенному”. Автор В.І. Беретті, б/д. Копія. ЦДАМЛМ України. Ф. 236, оп.1, од.зб. 3, арк. 202

Конкурсний проект храму Христа Спасителя в Москві. Головний фасад. Автор В.І. Беретті, б/д. Копія.
ЦДАМЛМ України. Ф. 236, оп.1, од.зб. 3, арк. 206

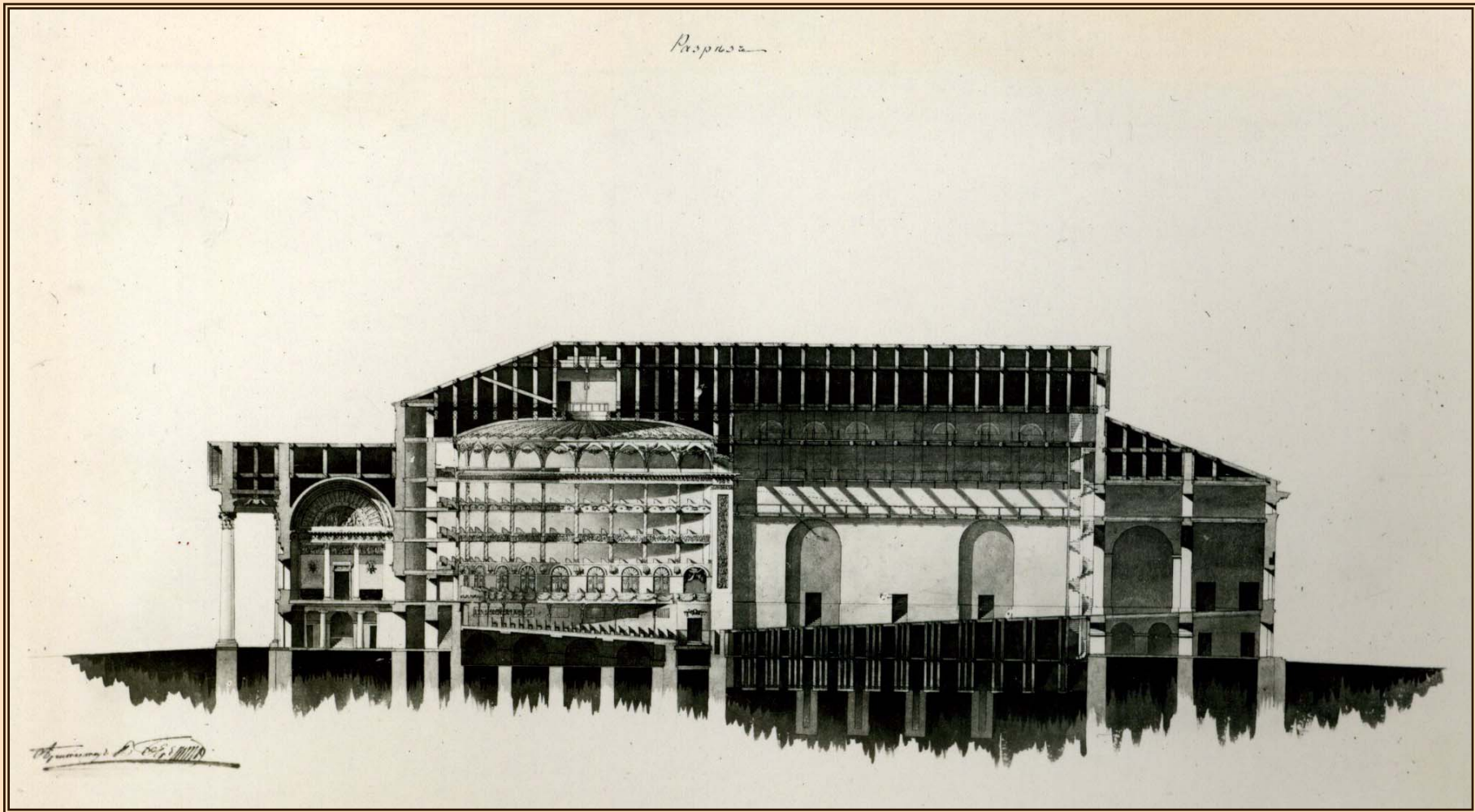

Проект панського будинку. Головний фасад. Автор В.І. Беретті, б/д. Копія.
ЦДАМЛМ України. Ф. 236, оп.1, од.зб. 3, арк. 214

Конкурсний проект Ісаакіївського собору в Петербурзі. Головний фасад. Автор В.І. Беретті, б/д. Копія.
ЦДАМЛМ України. Ф. 236, оп.1, од.зб. 3, арк. 208

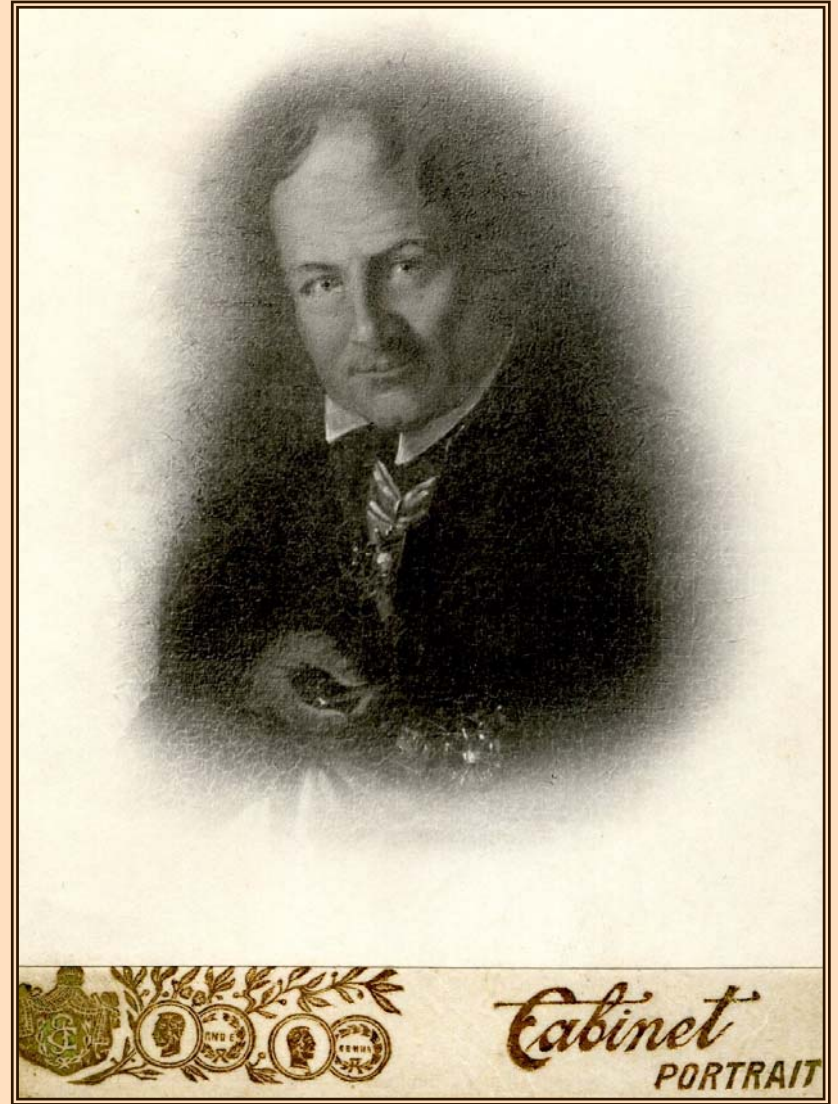

Проект міського театру. Поздовжній розріз. Автор В.І. Беретті, б/д. Копія.
ЦДАМЛМ України. Ф. 236, оп.1, од.зб. 3, арк. 205

Проект монумента на честь 1812 р. Автор В.І. Беретті, б/д. Копія.
ЦДАМЛМ України. Ф. 236, оп.1, од.зб. 3, арк. 204

Вікентій Беретті. Не пізніше 1842 р.
ЦДАМЛМ України. Ф. 9, оп.1, од.зб. 6, арк.1

Часть Генерального Плана

ГОРОДА КИЕВА

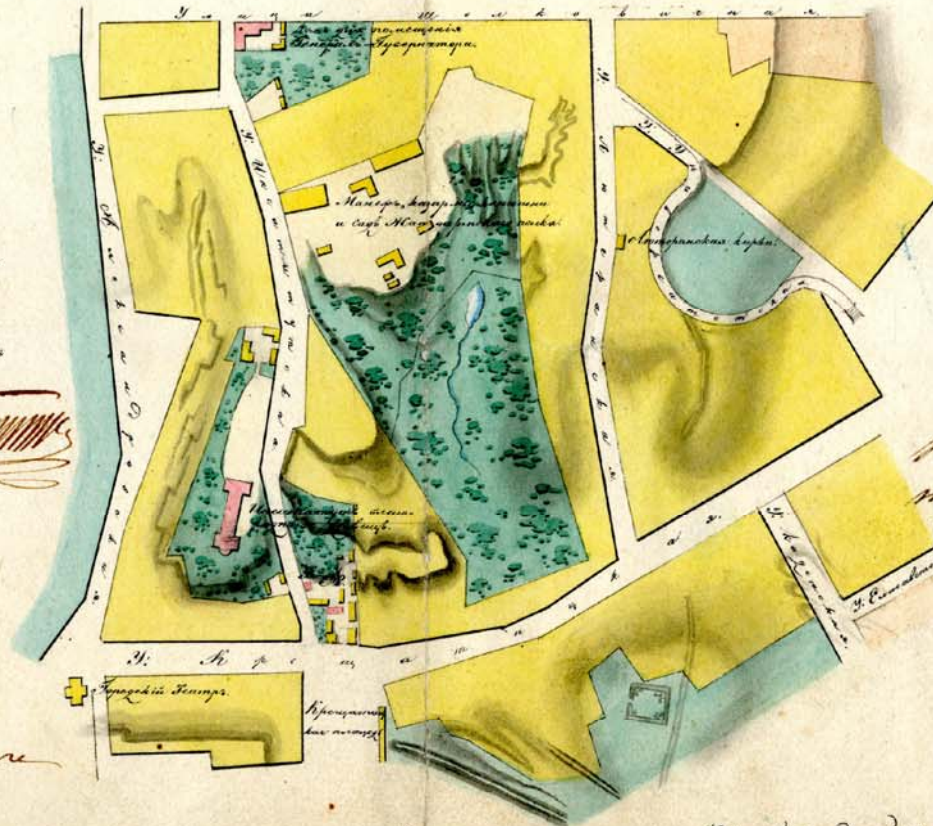
Съ показаніемъ участка принадлежащаго Коллежскому Советнику и ка-
валеру Викентію Беретти.

А. Участок принадлежалъ Коллежскому Совет-
нику Беретти, на коемъ въ настоящее по-
строитъ:

Б. Размѣщеніе купца въ саду №37 одно-этаж-
ной дома.

По вѣсно-экономному разряду на показанномъ
на сѣмъ планѣ участкѣ строитъ фонтанъ.

Коллеж. Сов. Беретти

Коллежскому Советнику Викентію Беретти
Коллеж. Сов. Беретти

Коллеж. Сов. Беретти

Коллежскому Советнику Викентію Беретти
Коллеж. Сов. Беретти

Коллеж. Сов. Беретти
1841 года

Коллеж. Сов. Беретти

Масштабъ
100 саж.

Киевскій Городовой Земельный Интендантъ Коллежскому Советнику
= Шателъскій =

Креслення частини генерального плану м. Києва, з визначенням земельної ділянки, власником якої був В.І. Беретті. 2 липня 1841 р.

Его Высокопревосходительству,
Господину Министру Народнаго Про-
свѣщенія, Тайному Совѣтнику Сергею
Семеновичу Уварову,

Профессора Архитектуры Беретти,

Рапортъ.

Честъ имѣю Вашему Высокопревосходительству донести, что вче-
рашняго числа возвратился я изъ города Кіева, гдѣ по прибытіи въ
оний, явился съ утвержденными чертежами Университета Св. Владими-
ра къ Его Сіятельству Графу Левашову, равно и къ Попечителю Кіев-
скаго Учебнаго Округа, истребовалъ отъ кого слѣдовало всѣ нужныя
свѣдѣнія, для соображенія при составленіи смѣтнаго изчисленія; а
до полученія оныхъ самъ осмотрѣлъ во всѣхъ частяхъ города, какія
имѣются матеріалы, могущіе быть употреблены на сію постройку, ока-
залось, что кромѣ кирпича, желѣзныхъ и чугунныхъ приборовъ и про-
чихъ издѣлій и самаго малаго количества лѣсу ничего въ зарготовно-
сти неимѣется и никакихъ матеріаловъ въ окрестностяхъ Кіева не
находится, отъ чего въ случаѣ постройки каждый обязанъ заблаго-
временно заботиться о доставкѣ оныхъ изъ разныхъ повѣтовъ и Губер-
ній, какъ то: булыжный камень и пещаникъ/родъ бѣлаго камня/ для
фундамента, который, въ случаѣ надобности, за неимѣніемъ другаго
употребляется также и нацокль, доставляется водою изъ повѣтовъ:
Мозырскаго, Бобруйскаго и Борисовскаго; гранитныя осколки также
для фундаментовъ, кои удобнѣе и прочнѣе выше сказанныхъ а равно
гранита для цоколя и ступеней добывается изъ скалъ въ повѣтахъ
Васильковскомъ, Радомисльскомъ и Бѣлой Церкви и доставляется зим-
нимъ путемъ, а ближайшее мѣсто доставки есть 70 верстъ. Плиты же
для карнизовъ, ступенекъ и плащадокъ вовсе неимѣются. Известь
двухъ сортовъ, первая каменная, а вторая мѣловая, которая не такъ

торыхъ изъ показанныхъ въ прозвѣтѣ. г/ и на конецъ, какъ по случаю го-
ристаго мѣстоположенія Города Кіева, почти каждый Чиновникъ нахо-
дится въ необходимости содержать экипажъ, то увеличить службы. По
симъ сужденіямъ я составилъ тамъ же черновые чертежи, кои неперемѣ-
няютъ общей формы плана; и даже противу утвержденныхъ мало будетъ
замѣтно перемѣнъ, а нынѣ займусь составленіемъ какъ оныхъ въ боль-
шомъ видѣ, такъ и смѣтнаго исчисленія, которыя въ непродолжитель-
номъ времени буду имѣть честь представить Вашему Высокопревосходи-
тельству, для доклада ЕГО ИМПЕРАТОРСКОМУ ВЕ-
ЛИЧЕСТВУ.

Изъ выше означеннаго объясненія Ваше Высокопревосходительство
усмотрѣть изволите, что доставленіе матеріаловъ и даже полученіе
рабочихъ людей въ Городѣ Кіевѣ очень затруднительно, отъ чего и
цѣны выше нежели въ сей Столицѣ, и есть ли Вашему Высокопревосхо-
дительству желательнѣе, чтобы постройка производилась съ должнымъ
успѣхомъ и чтобы непременно приступлено было къ производству буду-
щей весной 1836 года, то полагаю нужнымъ сдѣлать торги на всѣ пот-
ребности не позже нынѣшней осени, дабы подрядчики имѣли время при-
готовить и перевезти зимнимъ путемъ тѣ матеріалы, кои въ лѣтнее
время обходятся гораздо дороже и затруднительнѣе по случаю песча-
ныхъ мѣстъ.

Подписалъ Профессоръ Беретти.

Вѣрно: Начальникъ отдѣленія /подпись/.

Юля 19 дня
1835 года.

Императорскій
Университетъ Св. Володимира

въ Києві

архитектурный въ 1842 году

Фасадъ съ площади.

Виконавче креслення головного фасаду будинку Університету Святого Володимира. Автор В.І. Беретті, 1842 р. Копія.
ЦДАМЛМ України. Ф. 236, оп.1, од.зб. 3, арк. 77

Київський Інститут Шляхетних Дівчат

пестресний в 1812-году

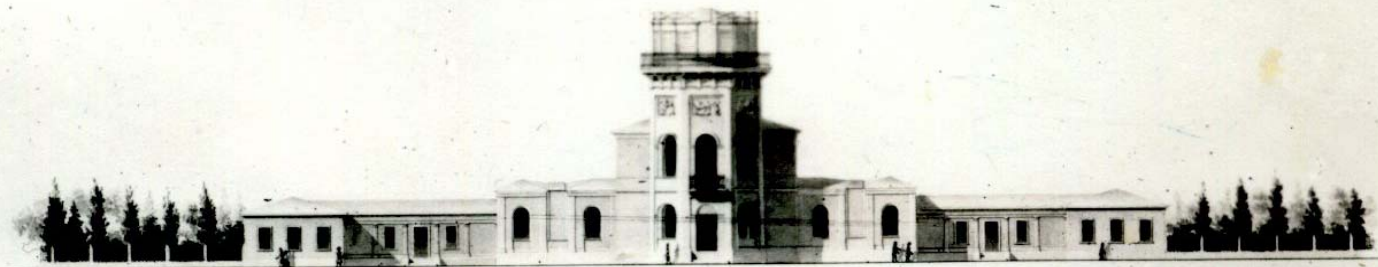
Виконавче креслення головного фасаду будинку Інституту шляхетних дівчат в. м. Києві. Автор В.І. Беретті, 1842 р. Копія.
ЦДАМЛМ України. Ф. 236, оп.1, од.зб. 3, арк. 117

Астрономическая Обсерваторія

Въ Кіевѣ

построенная въ 1844 году.

Фасады.

Головний фасад будинку Київської астрономічної обсерваторії /виконавче креслення/. Автор В.І. Беретті, 1844 р. Копія.
ЦДАМЛМ України. Ф. 236, оп.1, од.зб. 3, арк. 188

*Документальна виставка, присвячена 230-й річниці
від дня народження видатного архітектора*

Вікентія Івановича Беретті

(1781-1842)

*Електронна версія виставки підготовлена сектором просвітньої та виставкової
роботи ЦДАММ України:*

*Аганітова І.В., Сукало А.М., Сахневич Ю.А.
під загальним керівництвом Шепелюка В.М.*

*ЦДАММ України
вул. Володимирська, 22а
тел. 278-49-85*